

Regia.

Situs.

Celi qualitas.

Soli fertilitas.

Animalium
varietas.Imperium major
rum.

TARTARIA, seu ut existimat Joannes Leunclavius, *Tataria*, Regnum amplissimum est; præter enim Europæ partem, etiam Sarmatiam omnem Asiaticam complectitur, cum Scythia & Serica, quam nunc vocant *Cataio*. Nomen habet a fluvio *Tartaro*, qui eam partem irrigat, quæ a nostris *Magog* ab accolis *Mongu* dicitur. Sita ad Septentrionem, ab Ortu potentissimum illud Chinæ Regnum habet, a Meridie Indiam, Gangem fl. & Oxum, ab Occidente Mare Caspium & Poloniæ, inde Moscovia contermina est, & a Septentrione Mari Glaciali, ubi prorsus ignota est & inhabitata putatur & inculta. Aer hic & Cœlum intemperatum & mirificum, tonitrua & fulgura in æstate adeo horrenda, ut præ timore homines intereant: iam calor magnus est, mox frigus & densissimæ nives cadunt. Ventorum frequenter tam validi fluctus, ut equitantes detineant & ad terram homines deſciant, arbores radicitus evertant, multaque damna inferant. In hyeme ibi nunquam pluit. in æstate frequenter, sed adeo parce, ut vix terra madefiat. Regio tamen Tritici, Orizæ, ac similiūm Frugum ferax esse dicitur: ac Serico, Zingibere, Cinnamomo, Pipere, Cariophyllo, Rhabarbaro & Saccaro abundare: Musco item, Pice, & alicubi etiam Auro & Argento. Hic paucis in locis Vinum colligitur, & tota Provincia Cataæ Vinum non profert. Sunt & Saxa nigra fossilia ad ignem idonea quæ ex Montibus eruuntur: ijs ob lignorum penuriam ad ignem struendum utuntur. Est præterea hic passim Boum, Caprearum, Hircorum & Porcorum magna copia, & imprimis Equorum ac Iumentorum multitudo pene incredibilis. In Epistolis Tartaticis legimus *Tartarorum Imperatorem* alere Equarum candidissimarum decem millia, quarum Lac bibat. Alere præterea xx Venatorum millia, & Accipitrarios decies mille. Plena quoque Avium, ut Phasianorum, Gruum & similiūm. In ea parte Tartaræ quam Zavolhenses Tartari tenent semen esse, semini Melonis simillimum, sed minus & oblongum: ex eo si seratur, plantam succrescere quam *Boranetz* i. Agnum vocant. Crescit enim Agni figura, ad pedum fere ternum altitudinem: quem pedibus, unguis, auribus, toto capite, præterquam cornibus repræsentat. Pro cornibus pilos gerit singulares, cornu specie. Obducitur corio tenuissimo, cuius detraciti usus ad capitum tegmina incolis. Ferunt, internam pulpam Cammari carnes referre: ceterum è vulnere quoque sanguinem manare. Dulcore esse admirabili, Radicem humo exsertam, surrigere ad umbilicum usque. Illud etiam miraculi fovet magnitudinem: quamdiu vicinis obsidetur herbulis, tamdiu viuere, quasi agnum in lato pabulo: absuntis illis tabelcere atque interire: idque non solum vel casu, vel tractu temporis, sed etiam experiundi gratia subtractis atque ablatis evenire. Illud etiam auget admirationem: appeti eam a Lupis ceterisque Animalibus rapacibus. In civitate Quelinſu reperiuntur Gallinæ, quæ loco pennarum pilos habent instar Felium nigri scilicet coloris, sed ova edunt optima. Primum ex Tartarorum gente Imperatorem, qui Regnum acquisivit, & Legibus constituit atque judicijs, nominant *Changium Canem*, vel *Chamuni*. (Hic Paullo Veneto *inchis* dicitur). Eius ætas incidit in annum Christi millesimum ducentesimum secundum. Ferus